

2. Sivistystoimi

Vastuualue	Varhaiskasvatus
Vastuuhenkilö	Varhaiskasvatusjohtaja
Tehtäväalueet	Varhaiskasvatus
Palvelusuunnitelma	
Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaan kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatusmuotoina ovat päiväkotihoidon ja perhepäivähoito sekä esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus. Päiväkodissa tarjotaan vuorohoittoa tarpeen mukaan. Varhaiskasvatuslain mukaisesti varhaiskasvatusta tulee olla saatavilla kunnan järjestämänä tai valvomana siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin, kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää. Varhaiskasvatus vastaa myös lasten kotihoidon tuesta sekä muille kunnille myytävistä ja muilta kunnilta ostettavista varhaiskasvatuspalveluista.	
Toiminnan painopisteet ja olennaiset muutokset	
Varhaiskasvatuksen vastuualueen painopistealueena toimintavuoden 2025 osalta jatketaan laadukkaan ja turvallisen kokopäiväpedagogiikan toteuttamista varhaiskasvatuksen arjessa. Positiivinen pedagogiikka, hyvän huomaaminen ja vahvuuksien tunnistaminen ohjaavat toimintaa varhaiskasvatuksen inklusiivisessa kokopäiväpedagogisessa arjessa. Kunnan hyvinvointikertomuksesta ja -suunnitelmasta 2025–2029 nostettu uusia tavoitteita. Toiminnan lähtökohtana ovat valtakunnalliset varhaiskasvatussuunnitelman perusteet uusiutuvat ja ne ovat otettava käyttöön 1.1.2026. Punkalaitumen paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma vuodelta 2022 päivitetään ajan tasalle. Punkalaitumen varhaiskasvatuksen oppimisympäristöt ovat laadukkaita, palvelun toteuttamiseen on saatu pätevää henkilöstöä ja asiakastyytyväisyys on korkeaa. Näistä kaikista tulee huolehtia myös jatkossa. Punkalaidun siirtyi 1.8.2024 tarjoamaan maksutonta varhaiskasvatusta Punkalaitumelaisille lapsille ja maksuttomuus jatkuu myös vuonna 2026. Punkalaitumelle on myönnetty valtion erityisavustusta varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin vuosille 2024–2027. Avustus maksetaan vuosina 2025 ja 2026 sillä ehdolla, että eduskunta myöntää tarkoitukseen määrärahat. Avustuksella ja kunnan omalla rahoituksella on palkattu yksi ylimääräinen varhaiskasvatuksen lastenhoitaja pienentämään suhdelukuja ja vastaamaan lasten tuen tarpeisiin päiväkodilla.	

Strategiaa tukevat tavoitteet	Arviointikriteeri ja tavoitetaso
Ympäristökasvatuksen kehittäminen - Luontosuhde ja luonnossa oppiminen nostettu Kestävän kehityksen ohjelmasta tavoitteeksi Yhteisöllisyyden kehittäminen - Lisätään lasten osallisuutta taide- ja kulttuuritoimijoina	Ympäristökasvatuksen arviointi, kehittäminen ja seuranta arvioidaan Ympäristö- ja kestävyyskasvatus -kyselyn avulla (Valssi). - Päiväkodin ja perhepäivähoidon yhteiset tapahtumat vähintään 4 krt/vuodessa - Yhteistyö kirjaston kanssa taide- ja kulttuuritoiminnan järjestämisessä, kulttuuritapahtumien määrä vähintään 2krt/vuodessa

Hyvinvointia tukevat tavoitteet	Arviointitapa/mittarit/osallistaminen
Ruokakasvatuksen edistäminen; elämäntapaohjaus varhaiskasvatuksessa Liikkumisen ja arkiaktiivisuuden edistäminen Perheiden osallistaminen hyvinvointityön suunnitteluun ja arviointiin Varhaiskasvatus osallistuu perheiliikunnan edistämiseen sekä yhteisöllisyyden edistämiseen Hyväksyvä, avoin ja kannustava työilmapiiri	- Huoltajien kanssa käytävät lapsen varhaiskasvatussuunnitelmakeskustelut toteutuvat 90-prosenttisesti. Vasu-keskustelun yhteydessä keskustellaan lasten ruokailusta, liikkumisesta ja unesta. - Liikunnan huomioiminen toiminnassa viikoittain, arki liikunnan edistäminen - Koko varhaiskasvatuksen yhteiset liikuntatapahtumat vähintään 2krt vuodessa - Osallistutaan Liikkuva varhaiskasvatus –ohjelmaan - Varhaiskasvatuksen asiakastytytyväisyyskyselyn yhteydessä tiivistetään yhteistyötä elämänlaadun kanssa kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseksi. - Päiväkodin pihamaalla järjestetään ulkoleikkitreffit ja varhaiskasvatusikäisten lasten perheille kaksi kertaa kaudessa. Varhaiskasvatus valmistelee ulkoleikkitreffit ja varten ohjeet liikunnalliseen leikkiin yhdessä lasten kanssa. - Uudet työntekijät ja lyhytaikaiset sijaiset perehdytetään kunnan ohjeistuksen mukaan. - Palaverissa henkilöstöä rohkaistaan tuomaan esille ajatuksiaan ja ehdotuksiaan. - Henkilökunnalle mahdollistetaan säännölliset keskustelut esimiehen kanssa.

RISKIEN ARVIOINTI		
Riski	Vaikutus ja toteutumisen todennäköisyys	Suunnitelma ja toimenpiteet riskin hallitsemiseksi
Pätevän henkilöstön pitäminen paikkakunnalla töissä määräaikaissa työsuhteissa.	Vaikuttaa varhaiskasvatuslain ja asetuksen toteutumiseen, ryhmien pedagogiseen toimintaan ja henkilöstön kokemaan rasitukseen. Mahdollinen todennäköisyys.	Työhyvinvoinnin ja -viihtyvyyden sekä palkkatason kehittäminen. Ennakointi.

Tunnusluvut	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Päiväkoti					
hoitopäiviä	8447	8200	8400	8200	8200
lapsia/hoitohenkilö	5,0	6,5	6,5	6,5	6,5
Perhepäivähoito					
hoitopäiviä	1418	2100	1300	1300	1300
lapsia/hoitohenkilö	3,0	4,0	4,0	4,0	4,0
Lasten kotihoidontuki	16	18	15	11	11

Vastuualue	Perusopetus
Vastuuhenkilö	Yhteiskoulu-lukion rehtori
Tehtäväalueet	Yhteiset, Keskuskoulu, Pohjoisseudun koulu, Yhteiskoulu
Palvelusuunnitelma	
Kunta järjestää esi- ja perusopetusta kaikille oppivelvollisille kunkin yksilöllisten edellytysten mukaisesti. Valmistavaa opetusta järjestetään resurssien ja tarpeen mukaan.	
Pohjoisseudun koululla ja Keskuskoululla järjestetään esiopetusta ja perusopetusta vuosiluokille 1–6.	
Yhteiskoulussa järjestetään perusopetusta vuosiluokille 7–9.	
Toiminnan painopisteet ja olennaiset muutokset	
Toiminnan lähtökohtana on voimassa oleva opetussuunnitelma, joka ohjaa valtakunnallisesti ja paikallisesti koulujen toimintaa. Lukuvuoden 2025–2026 teemat ja painopisteet ovat: 1) Oppimisen tuen kunta- ja koulukohtainen järjestäminen uuden lain edellyttämällä tavalla 2) Luku- ja kirjoitustaidon vahvistaminen 3) Vapaaehtoistoiminta 4) Liikkuminen ja liikuntataidot. Liikunnallisen elämäntavan edistämistä koskeva säännös tulee perusopetuslakiin 1.8.2026 Liikunnallisen elämäntavan säännöksen tavoitteena on: -edistää lasten ja nuorten liikkumista esiopetuksen ja perusopetuksen aikana -tukea ja parantaa lasten ja nuorten kokonaisvaltaista hyvinvointia -vahvistaa liikunnan merkitystä esiopetuksen ja peruskoulujen toimintakulttuurissa ja kokonaisvaltaisena elämäntaitona. Kouluverkko selvitys valmistuu vuoden 2026 aikana ja se ohjanee perusopetusta rakenteellisiin muutoksiin. Määräaikaisten työntekijöiden lukumäärää vähennetään lukuvuodeksi 2026-2027.	
Strategiaa tukevat tavoitteet	Arviointikriteeri ja tavoitetaso
Vapaaehtoistoiminta	Erasmus-hankkeen teemana on vapaaehtoistoiminta. Oppilaat tutustuvat erilaisiin vapaaehtoistoimintoihin. Vapaaehtoistoiminta on tapa vaikuttaa, osallistua ja lisätä omaa ja yhteisön hyvinvointia.
Luku- ja kirjoitustaidon vahvistaminen. Oppimisen tuen kunta- ja koulukohtainen järjestäminen.	Lukemista ja kirjoittamista pyritään lisäämään kaikille perusopetuksen oppilaille. Yhteistyötä tehdään myös kirjaston ja vapaa-aikatoimen kanssa. Tuen tarpeessa olevat oppilaat pyritään havaitsemaan ajoissa ja tukeen vastataan mahdollisimman monella tavalla. kehitetään opetuksen erittämistä ja ryhmäkohtaisia tukimuotoja. Tuen asiakirjojen laatimiseen tehdään paikallinen ohjeistus asiakirjoineen. Yhdenmukaistetaan koulujen käytäntöjä.
Hyvinvointia tukevat tavoitteet	Arviointitapa/mittarit/osallistaminen

Liikkuminen ja liikuntataidot	Liikkumista lisätään koulupäivien arkeen. Koulujen pihat pidetään sellaisina, että ne tukevat liikkumista. Tehdään yhteistyötä vapaa-aikatoimen kanssa. Move-testit ja kouluterveyskyselyt.
-------------------------------	--

RISKIEN ARVIOINTI		
Riski	Vaikutus ja toteutumisen todennäköisyys	Suunnitelma ja toimenpiteet riskin hallitsemiseksi
Virkoja ei saada täytettyä kelpoisilla henkilöillä. Lisäksi tietyissä oppiaineissa opettaja joutuu ottamaan opetettavakseen oppiaineissa, joihin ei ole kelpoinen	Toteutumisen todennäköisyys kohtalainen erityisesti erityisopetuksessa. Joihinkin oppiaineisiin ei saada kelpoista opettajaa.	Virat ja toimet laitetaan auki oikeaan aikaan. henkilökunnan joustavuus ja täydennyskoulutus.
Oppilasmäärän väheneminen	Erittäin todennäköinen. Opetuksen kulut pysyvät ennallaan ja valtion rahoitus pienenee.	Lähivuosina on löydettävä säästökeinoja kulujen pienentämiseksi. Kouluverkkoa ja henkilöstön määrää on tarkasteltava.
Oppilashuollon toimivuus hyvinvointialueella	Todennäköinen. Psykologin resurssia ei ole kunnassa riittävästi ja henkilöstön vaihtuvuus oppilashuollossa suurta. Opettajille sellaista opiskeluhoollon kuormitusta, mikä ei heille kuuluisi.	Aktiivinen yhdyspintatyöskentely hyvinvointialueen kanssa.

Oppilasennuste	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Keskuskoulu	102	85	84	83	81
Pohjoisseutu	67	65	67	62	57
Yhteiskoulu	82	80	85	72	72

Vastuualue	Lukio
Vastuuhenkilö	Yhteiskoulu-lukion rehtori
Tehtäväalueet	Lukio-opetus
Palvelusuunnitelma	
Punkalaitumen lukio on paikkakunnan ainoa toisen asteen oppilaitos. Punkalaitumen lukio pyrkii tarjoamaan opiskelupaikan ja laadukkaan opetuksen mahdollisimman monelle paikkakuntalaiselle ja lähikunnasta tulevalle nuorelle.	
Toiminnan painopisteet ja olennaiset muutokset	
Toiminnan lähtökohtana on voimassa oleva opetussuunnitelma, joka ohjaa valtakunnallisesti ja paikallisesti lukion toimintaa. Lukuvuoden 2025–2026 teemat ja painopisteet ovat: 1) Opiskelijoiden tuen oppilaitoskohtainen järjestäminen uuden lain edellyttämällä tavalla. 2) Kriittisen luku- ja kirjoitustaidon vahvistaminen 3) Vapaaehtoistoiminta 4) Liikkuminen, liikuntataidot ja hyvinvointi. Tekninen, pedagoginen ja taloudellinen satsaus Abitti 1-järjestelmästä Abitti 2-järjestelmään.	
Strategiaa tukevat tavoitteet	Arviointikriteeri ja tavoitetaso
Vapaaehtoistoiminta	Erasmus-hankkeen teemana on vapaaehtoistoiminta. Oppilaat tutustuvat erilaisiin vapaaehtoistoihin. Vapaaehtoistoiminta on tapa vaikuttaa, osallistua ja lisätä omaa ja yhteisön hyvinvointia.
Kriittisen luku- ja kirjoitustaidon vahvistaminen. Oppimisen tuen oppilaitoskohtainen järjestäminen.	Kriittiseen lukemiseen ja kirjoittamiseen kiinnitetään entistä enemmän huomiota. Tekoälyn käyttöön laaditaan pelisäännöt. Yhteistyötä tehdään myös kirjaston ja vapaa-aikatoimen kanssa. Oppimisen tukeen uudet asiakirjat ja ohjeistukset. Kaikki lukioon tulevat opiskelijat tekevät luki-testin.
Hyvinvointia tukevat tavoitteet	Arviointitapa/mittarit/osallistaminen
Liikkuminen, liikuntataidot ja hyvinvointi.	Eräkurssi. liikunnan syventävät vapaa-ajalla suoritettavat harraste- ja kilpaurheiluoopintojaksot. Jatketaan hyvinvoiva lukiolainen -teemaa yhteistyössä Väinö Linnan lukion kanssa.

RISKIEN ARVIOINTI		
Riski	Vaikutus ja toteutumisen todennäköisyys	Suunnitelma ja toimenpiteet riskin hallitsemiseksi

Opiskelijamäärän pieneneminen	Todennäköinen. Opetuksen hinta/opiskelija kasvaa. Lisäksi kunnan saama valtionosuus pienenee.	Ulkomaalaisten opiskelijoiden ottaminen lukioon?
Ylioppilaskirjoitusten tekniset ongelmat joko paikallisesti tai valtakunnallisesti.	Saattaa vaikuttaa yksittäisten oppilaiden tai koko ryhmän kirjoitustuloksiin.	Pidetään laitteet ja tietoliikenneyhteydet kunnossa

Oppilasennuste	TP2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Lukio	64	62	52	47	45